

Společné aktivity

Odborníci z DEMASu budou diskutovat na filmovém festivalu Jeden svět

Odborníci z členských organizací DEMAS se v nadcházejících týdnech zapojí do debat na mezinárodním festivalu dokumentárních filmů [Jeden svět](#), který se koná po celé České republice. V rámci diskusních panelů budou sdílet své zkušenosti a odborný pohled na témata týkající se lidských práv, demokracie a mezinárodního dění. Festival tak poskytne jedinečnou příležitost pro veřejnost setkat se s experty z neziskového sektoru a diskutovat o aktuálních výzvách v oblasti občanské společnosti a globálního rozvoje.

Duševní zdraví na Ukrajině

Začátkem dubna se opětovně schází pracovní skupina k duševnímu zdraví na Ukrajině, která je tvořena zástupci resortů, nevládních neziskových organizací dlouhodobě působících na Ukrajině, psychologů a psychiatrů. Tentokrát je hlavním diskutovaným tématem problematika duševního zdraví a psychické odolnosti dětí i jejich učitelů.

Neviditelné rány: Krize duševního zdraví na Ukrajině očima tamních expertů

V těchto dnech vychází [nová studie](#), která detailně mapuje dopady válečného konfliktu na duševní zdraví ukrajinské populace. Studie přináší cenné postřehy od místních odborníků, upozorňuje na klíčové výzvy v oblasti psychické odolnosti, dostupnosti péče a dlouhodobé podpory nejzranitelnějších skupin a předkládá možná řešení. Autory studie jsou Jiří Pasz a Erik Siegl, odbornou garanci nad publikací převzal prof. Jiří Horáček z NÚDZ.

Aktivity jednotlivých členů

Arnika

Nedávno jsme [představili](#) výsledky biologických průzkumů okolí jedněch z posledních nespoutaných řek v Evropě: toků Sana a Rzav v Bosně a Hercegovině. Mapování biodiverzity s českou účastí tu odhalilo mloky, vzácné druhy žab i netopýrů, ale také přes 50 druhů pavouků, které v zemi ještě nikdo dříve neevidoval. Řada z nich patří k ohroženým a chráněným druhům. Nové poznatky by měly přispět k ochraně unikátních přírodních oblastí.

Navzdory složité politické situaci pokračujeme i v Gruzii, kde Arnika pomohla vybudovat občanskou síť monitoringu kvality ovzduší. Soustava poskytující místním jinak chybějící data o jejich životním prostředí před časem [překročila](#) milník stovky instalovaných, dobrovolníky provozovaných stanic.

Věnujeme se také odhalování toxických látek ve spotřebním zboží doma i v zahraničí. V Srbsku jsme s místní organizací AlHem [publikovali studii](#) upozorňující na hladiny nebezpečných ftalátů násobně překračující evropské i místní normy například v dětských pláštěnkách.

Snímek mloka z bio. průzkumů (autorka fotky Marie Černá z Arniky)

FORUM 2000

Nadace Forum 2000 pokračuje v aktivitách projektu Demokratická Solidarita v Latinské Americe i v Africe

[Demokratická Solidarita Latinská Amerika](#) (DSL) byla založena Nadací Forum 2000 v roce 2013 a dnes zahrnuje většinu latinskoamerických zemí, v nichž rozvíjí stabilní síť jednotlivců z různých oblastí, kteří se věnují demokratické současnosti a budoucnosti regionu. Aktivity této platformy se konají na každoročních konferencích Forum 2000, ale také na regionálních konferencích. V letošním

Foto: DSLA 2024

březnu se bude konat v kostarickém San José a nabídne kritické zamyšlení nad vývojem demokracie v regionu, rostoucím autoritářským vlivem či dopadem organizovaného zločinu. Inspirována úspěšným fungováním latinskoamerické sítě založila Nadace Forum 2000 před dvěma lety také

Integria

Jizvy války, o kterých ve Vietnamu nelze mluvit. Pacifica S01E04

Na konci minulého roku Integria mj. vydala další ze svých propracovaných epizod v rámci podcastu Pacifica. Dozvíte se v ní, jak vypadá mediální cenzura v době internetu a sociálních sítí a kdo je šéfredaktorem stovek vietnamských redakcí. Během rozhovoru nahlédneme do komplexit spojených s občanskými protesty uplynulé dekády, seznámíme se se specifiky vietnamského

projekt [Demokratická Solidarita Afrika](#) (DSA). Jeho cílem je podpořit spolupráci a solidaritu mezi lokálními obhájci demokracie prostřednictvím společných aktivit a dát prostor africkým hlasům a perspektivám v globálních a regionálních dialozích. V polovině února proběhla v keňském

nacionalismu a poodhalíme, kdo všechno je považován za součást reakční síly odporující jihovýchodoasijskému autoritářskému režimu. Pozapomenutá proxy-válka, kterou zde západní a východní velmoci kdysi vedly, má aktuální mrazivé rezonance nejen v evropském kontextu, ale především v samotném Vietnamu, byť je tomu tak z důvodů, kterým z Evropy vlastně nemáme často příležitost porozumět. – Jana Stehnová s Trjnh Hũu Longem však takovou příležitostí pro Vás vytvářejí. Neváhejte si ale poslechnout i další epizody Pacifica, jsou nadčasové. Epizodu si můžete přehrát [zde](#).

Nairobi první regionální konference DSA zaměřená na zmírnění zahraničního autoritářského vlivu v Africe s důrazem na nezákonné finanční toky, ekonomickou angažovanost, geopolitiku a další regionální problémy.

Transitions

Writer wins prize

Incredible news! Our story 'One Building, One Million Stories' by Lidija Pisker has won second place in the Thomson Foundation's Creative Spotlight Program! We're thrilled that stories published on tol.org are receiving such recognition. The ceremony was held in Belgrade on February 6, 2025, where the winners were publicly announced.

Barcamp: AI for seniors

Innovation in Senior Education: Barcamp 2025! Under the auspices of Transitions and MEMO 98, with support from Google, a two-day digital education marathon took place in Bratislava. The event combined panel discussions, group work, and workshops focused on the practical use of artificial intelligence - from basic orientation to advanced fact-checking techniques. [Rich report](#) by our Slovak partner MEMO98. You might recall that we co-organized the fifth annual Barcamp, titled „AI First-Hand Experience,“ in Prague last October. The highlight of this two-day event was the creation of the first Senior AI Expert Group in the Czech Republic, a collaboration between Transitions, Elpida, and Google. We're excited to share that our team has put together a great [video](#) from the event!

Student visit from CUHK

Online Workshops on AI and Media Sustainability

In January we conducted two impactful online workshops for European journalists and media professionals: AI Tools in Newsrooms Workshop and Building Financial Sustainability Workshop. [More information.](#)

Taktak Consortium Meeting in Athens: Advancing Audience Donations

On January 23–24, our Executive Director, Jeremy Druker, and Business Consultant, Lucie Holeček,

attended the 2nd consortium meeting of the EU-funded [Taktak project](#).

Study Abroad

For the ninth consecutive year, Transitions hosted students and faculty from the Chinese University of Hong Kong (CUHK) for a study abroad visit, this time a 12-day course in December 2024. The course, titled „Middle and Eastern European Media and Society,“ provided students with an in-depth look at the historical, political, and cultural backgrounds of the Czech Republic and Poland.

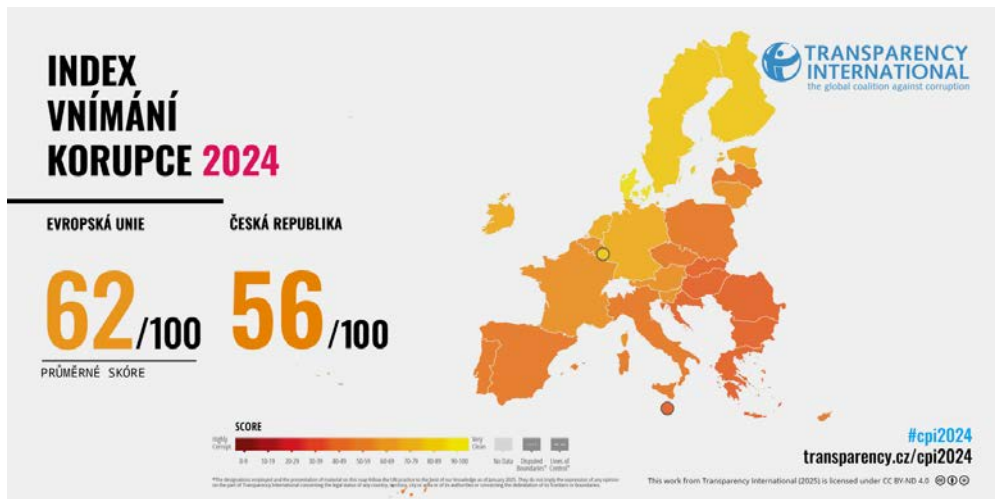
Transparency International ČR

Česko pokleslo v Indexu vnímání korupce. Pro vládu Petra Fialy není protikorupční agenda prioritou

Mezinárodní sekretariát Transparency International (TI) v Berlíně dnes zveřejnil výsledky nového Indexu vnímání korupce (Corruption Perceptions Index – CPI) za rok 2024. Česko v něm získalo 56 bodů ze 100 možných a obsadilo 46. příčku ze 180 hodnocených zemí světa. Oproti loňskému výsledku si pohoršilo o jeden bod, v globálním žebříčku se propadlo o pět příček. Za průměrem Evropské unie, který oproti předchozímu roku spadl o 2 body, zaostáváme o 6 bodů. Příčinou je nedostatečná vládní strategie omezující korupci, odsouvání potřebných systémových reforem a v neposlední řadě nízká politická integrita.

Politici v Česku pravidelně slibují, že budou posilovat protikorupční mechanismy a zákony a deklarují, že budou sami na sebe přísnější v oblasti korupčních kauz. V praxi ale napříč vládními stranami i opozicí vidíme, že podporu mají jen ty legislativní kroky týkající se korupce, které po nás vyžaduje Evropská unie. V případech dílčích kauz pak často politici uplatňují dvojí metr.

„V Česku jsme pravidelně svědky situací, kdy vláda Petra Fialy (ODS) přijímá protikorupční

Index vnímání korupce za rok 2024 | Srovnání EU | zdroj: TI

legislativu až v momentě, kdy hrozí sankce za neplnění zahraničních závazků plynoucích z členství v EU či po tlaku Skupiny států proti korupci (GRECO). Další motivací jsou pro politiky finanční prostředky z evropského rozpočtu. Jakmile tyto dva aspekty chybí, vládní poslanci dělají maximum pro to, aby buď legislativu vykostili v nefunkční paskvil, nebo ještě hůře, spadla ve Sněmovně pod stůl,“ říká [David Kotora](#), výkonný ředitel TI ČR.

Příkladem je [novela o státním zastupitelství](#), která sice částečně zaceluje mezery a posiluje nezávislost justice v Česku, ale opět k ní došlo

až po letech tlaku ze strany protikorupčních organizací, veřejnosti a mezinárodních institucí.

Další ilustrací je [Národní plán obnovy](#), který v sobě nese řadu povinností, mimo jiné [zákonnou regulaci lobbingu](#), bez jejichž splnění nemusí ČR dosáhnout na stamiliardové dotace z Evropské unie.

„Samostatnou kapitolou jsou pak jednotlivé kauzy politiků napříč spektrem, které jasně ukazují, že sliby o vyvozování odpovědnosti a vyšší politické kultuře jsou jen prázdným předvolebním lákadlem,“ dodává. Další výsledky a detailní hodnocení Česka naleznete na webu: transparency.cz/cpi2024/

Tiráž

Činnost DEMAS je určována nezávisle a výhradně členskými organizacemi, nevyjadřuje žádné politické či ideologické postoje nebo zájmy jakékoli instituce.

První číslo Zpravodaje DEMAS vychází v dubnu 2025.

DEMAS
Asociace pro podporu demokracie a lidských práv
Pohořelec 6
118 00 Praha 1

info@demas.cz / www.demas.cz
<https://www.facebook.com/asociaceDEMAS/>
IČO: 75156539 / DIČ: CZ75156539

Správní rada:
Nadiia Ivanova (místopředsedkyně)
Jakub Klepal,
Marek Svoboda (předseda)

Výkonná ředitelka:
Sabina Malcová

Členské organizace DEMAS:
Agora Central Europe
Arnika
Asociace pro mezinárodní otázky
Burma Center Prague
CEELI Institute
Centrum pro komunitní práci
Češi Tibet podporují
Člověk v tísni
EUROPEUM
Gulag.cz
Nadace Forum 2000
Občanské Bělorusko
Transitions
Transparency International Česká republika

Organizace s pozorovatelským statutem:
Amnesty International
Arcidiecézní charita Praha
Integria

© DEMAS – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv, 2025

TRANSITION
Transition Promotion Program

CZECH AID